

BDO EESTI EETILISE KÄITUMISE JUHIS

SISSEJUHATUS, LIIDRITE KOHUSTUSED JA KOHALDUVUS

BDO Eesti reputatsioon ja edu sõltuvad iga töötaja, kliendi ja koostööpartneri professionaalsusest ja aususest. BDO Eesti on kavandanud oma põhiväärtused, ärikultuuri, poliitika ja protseduurid edendama lähenemisviisi, mis tunnustab kvaliteedi, eetika ja sõltumatuse hädavajalikkust kutsetegevustes. Samuti ka käitumisel äripartnerina ja finantsarvestuse asjatundjana laiemalt.

BDO Eesti eetikanõuded taotleavad muuhulgas täielikku vastavust Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse ja Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksi (IESBA koodeksi) põhinõuetega.

Kuna BDO Eesti töötajatel, klientidel ja koostööpartneritel võivad olla tegutsemiseks erinevad õiguslikud ja kultuurilised keskkonnad, siis kirjeldab käesolev eetilise käitumise juhise põhinõudeid, mida töötajatel, klientidel ja koostööpartneritel tuleb äritegevuses BDO Eestiga täita.

EETILINE ÄRITAVA

Kõigis ärisuhetes eeldame usaldusväärsust, ausust ja kõrgeimatele standarditele vastavat eetilist käitumist. Juriidilistest isikutest klientidelt ja koostööpartneritelt eeldame eeskirju, süsteeme ja/või protseduure, mis tagavad ebaeetiliste äritavade, sealhulgas, kuid mitte ainult, inimõiguste rikkumise, rahapesu, pettuse, altkäemaksu, korrupsiooni ning sobimatute maksete, soodustuste ja kingituste ärahoidmise.

Õiglane kohtlemine ja võrdsed võimalused

Tagame kõigile töötajatele võrdsed töövõimalused sõltumata rassist, nahavärvist, soost, seksuaalsest sättumusest, soolisest identiteedist, religioonist, rahvuslikust või etnilisest päritolust, vanusest, puudest, veteranistaatusest, perekonnaseisust või muust kohalduva õiguse alusel kaitstud seisundist, kategooriast või omadusest.

Tahtevastase tööjõu ja inimkaubanduse tõkestamine

Töölase ärakasutamise ja sellega seotud inimkaubanduse puhul on tegemist piiriülese süüteoga, mille käigus liiguvad võõrtöölised ühest või mitmest riigist kolmandasse riiki ning seejärel kasutavad kurjategijad tööliste haavatavat olukorda ja teadmatust mitmel viisil ära. BDO Eesti, väärtustades igapäevast õigust vabale eneseteostusele, välistab töölase ärakasutamise ja selgelt taunib selle kasutamist ka võimalike koostööpartnerite puhul.

Väärkohtlemise ja ahistamise välistamine

Me ei tolereeri töötajate füüsilist väärkohtlemist, seksuaalset või verbaalset ahistamist, hirmutamist või ähvardamist. Tagame, et töötajate õigused ja kohustused, samuti ka kõik rikkumistest teatamise ning distsiplinaarkaebuste menetlemise protseduurid on kõigile töötajatele eelnevalt selgelt teatavaks tehtud.

Mõistlikud palgad ja töötunnid

Tagame, et töötundide töötasu ja ületunnitöö tasustamine või hüvitamine toimub vastavalt kehtivatele seadustele kooskõlas seaduse eesmärgi ja kavatsusega. Töötajatele makstakse vähemalt seaduslikku miinimumtasu või kohalikele standarditele vastavat tasu, olenevalt sellest, kumb tasu on suurem. Ületunnitöö võib olla kriitiliselt vajalik, kuid teeme

toiminguid viisil, mis piirab ületunnitöö tasemeni, mis tagab inimlikud ja produktiivsed töötingimused. Meie eesmärk on toetada jätkusuutlikku, kaasavat ja säästvat majandusarengut ning tagada inimväärne töö kooskõlas jätkusuutliku arengu eesmärkidega.

Haridust omandavate töötajate ja praktikantide toetamine

Haridus on heaolu võti ja avab võimaluste maailma, et aidata igaühel meist panustada veelgi rohkem progressiivsesse ja tervesse ühiskonda. Läbi praktikakohtade toetab BDO Eesti arvestusala spetsialistide järelkasvu ning pakub ka oma töötajatele pidevalt enesetäienduseks lisavõimalusi, tagades kõikidele kaasava ja õiglase kvaliteetse hariduse ning elukestva õppe võimalused.

Tervis ja ohutus

Panustame puhtasse, ohutusse ja tervislikku töökeskkonda, et kaitsta kõigi töötajate tervist ja töövõimekust. Järgime kõiki kehtivaid töötingimusi puudutavaid seadusi ja eeskirju. Kohustume tagama, et rakendatavad meetmed on tõhusad ning töösuhtega kaasneb asjakohane tervise- ja ohusalane koolitus, et vältida tööõnnetusi ja -vigastusi. Tagame töötajatele regulaarse tervisekontrolli.

Altkäemaksu ja korruptsioonivastane võitlus

Tegutseme vastutustundlikult, ausalt, läbipaistvalt ja sündsalt, kooskõlas ÜRO algatuse *Global Compact* kümnennda põhimõttega ning OECD rahvusvaheliste ettevõtete suunise VII peatükiga.

Võtame väga tõsiselt vajadust tagada, et äritegevus toimuks eetiliselt. Järgime kõiki seadusi, määrusi ja parimaid tavasid, mis on seotud korruptsioonivastase võitlusega, sealhulgas väljapressimise, altkäemaksu, abimaksete või muude sobimatute stiimulite keelamisega, ning kasutame asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ka meie koostööpartnerid järgivad sarnaseid nõudeid.

Töölastes suhetes ei võta me vastu kingitusi ja/või hüvesid, mis on ilmselgelt tehtud vastuteene saamiseks ja/või mille maksumus ületab 150 EUR.

Maksudest kõrvalehoidumise vältimine

Täidame kõiki oma maksukohustusi territooriumitel, kus me tegutseme. Me ei osale maksudest ebaseaduslikus kõrvalehoidumises ega soodusta teiste isikute maksudest ebaseaduslikku kõrvalehoidumist. Kasutame asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kõik, kes tegutsevad meie eest või meie nimel, täidavad ka oma maksukohustusi.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine

Kohustatud isikuna järgime kliendisuhete ning töövõttude aktsepteerimisel ja läbiviimisel Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõudeid. Kohaldatavate hoolsusmeetmete tulemusena:

- ▶ me ei soovi luua ärisuhteid isikutega ega osaleda töövõttudes, kus on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus.
- ▶ kohustume teavitama töövõtu eest vastutavat isikut ja BDO Eesti Riskijuhtimise tiimi igast tavapärasest kõrgema riskihinnanguga kliendist ja/või töövõtust ning rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest.

Hindame riske ning kohaldame nõutavaid hoolsusmeetmeid iga ärisuhte loomisel, töövõttude teostamisel ning ärisuhte jätkumisel asjakohase regulaarsusega.

Vastavus seadustele ja regulatsioonidele

BDO Eesti töötajad, kliendid ja koostööpartnerid tegutsevad kõigi kohaldatavate seaduste, reeglite ja määruste kohaselt ning järgivad oma eeskirju ja protseduure, et tagada asjakohastele nõuetele vastavus.

JÄTKUSUUTLIKKUS JA KESKKOND /ROHEPÖÖRE

- ▶ Võtame oma kaasvastutust keskkonnakaitse eest tõsiselt ja oleme pühendunud oma liigse keskkonnamõju vähendamisele.
- ▶ Järgime kohalikke keskkonnaseadusi ja -eeskirju, sealhulgas neid, mis on seotud jäätmete kogumise ja sorteerimisega ning maapinna, vee ja õhu puhtuse tagamisega.
- ▶ Vähendame oma põhi- ja tugiprotsesside ning toodete ja/või teenuste keskkonnamõju kasutades asjakohaseid säästva tarbimise ja keskkonnakaitse põhimõtteid.
- ▶ Eelistame töötada koostööpartneritega, kes suudavad tõendada oma pühendumust keskkonnakaitsele ja parimatele tavade järgimisele, mis ületavad keskkonnaalaste õigusaktidega kehtestatud miinimumnõudeid (nt ISO 14001 või samaväärsetest standarditest lähtumine).

KONFIDENTSIAALSUS JA INFOTURVE

Huvide konfliktide vältimine ning sõltumatus tagamine

Tegutseme viisil, mis maandab töötamisel tekkida võivaid huvide konflikte, sh sõltumatus puudumise konflikte, aktsepteeritava tasemeni. Kõigist sellistest konfliktidest tuleb teatavaks saamisel viivitamatult teavitada BDO Eesti Riskijuhtimise tiimi (riskmanagement@bdo.ee).

Klientide ja töövõtude aktsepteerimise ning koostöö jätkamise eelduseks on põhjendatud kindlustunne selles, et alustatakse ja jätkatakse ainult suhteid ja töövõtte, mille puhul huvide konfliktid on kas välistatud või huvide konfliktist tekkiv oht on nõuetekohaselt maandatud. Huvide konfliktid tekivad muuhulgas (kuid mitte ainult):

- ▶ lähisuhetest, perekondlikust või isiklikust suhtest;
- ▶ varasemalt osutatud või paralleelselt osutatavatest teenustest;
- ▶ tasustamisviisidest;
- ▶ (isiklikest) finantshuvidest, sh osalusest kapitalis, antud või saadud laenudest ja garantiidest;
- ▶ saadud kingitustest ja külalislahkusest;
- ▶ käimasolevatest või võimalikest kohtumenetlustest;
- ▶ varasematest, olemasolevatest või tulevastest ärisuhtetest;
- ▶ varasemast või paralleelsest töö- või teenistussuhtest;
- ▶ pikaajaline seotus kliendiga ja/või töövõtuga.

Konfidentsiaalsuse ja info turvalisuse tagamine

Järgime õigusaktidega sätestatud ning lepingutes kokkulepitud konfidentsiaalsusklausleid, et kaitsta tundlikku teavet ning ärisaladusi vähemalt Eesti Audiitortegevuse seaduses nõutavas ulatuses.

Kohustume eelneva kirjaliku loata mitte avaldama kolmandatele isikutele äriala jms konfidentsiaalset informatsiooni. Nimetatud kohustus kehtib ka pärast lepingu lõppemist ulatuses, mis on vajalik nimetatud isikute õigustatud huvide kaitseks. Ärisaladuste hoidmise kohustuse reeglite mittejärgimise erandid on lubatud vaid seadusega ettenähtud juhtudel ja/või seotud poolte juhatuste eelneval kirjalikul nõusolekul.

Konfidentsiaalseks informatsiooniks loetakse igasugust informatsiooni, mille sattumist kolmandate isikute kätte pool soovib vältida ning mille saladuses hoidmiseks on poolel õigustatud huvi, muuhulgas informatsioon, mis puudutab poole äri- või tootmissaladust. Konfidentsiaalne informatsioon on ka poolte vahel sõlmitud lepingu sisu ja muud lepingu täitmise käigus teise poole kohta teatavaks saanud andmed.

Konfidentsiaalseks informatsiooniks ei loeta ja sellele ei laiene saladuses hoidmise kohustus:

- ▶ informatsioon, mis on avalik lepingu sõlmimise ajal või saab avalikuks lepingu kehtivuse ajal või pärast lepingu lõppemist;
- ▶ informatsioon, mille avalikustamise kohustus tuleneb õigusaktidest;
- ▶ informatsioon, mille pool on saanud kolmandalt isikult, kellel on õigusaktidest tulenev õigus nimetatud informatsiooni avaldada;
- ▶ informatsioon, mille avaldamiseks on teise poole kirjalik nõusolek.

Konfidentsiaalset infot käsitleme hoolikalt ja kooskõlas andmekaitseenormidega. Andmekaitseenormid on kõik kehtivad normid, mis käsitlevad (a) andmekaitset; (b) privaatsust; (c) sidevahendite pealtkuulamist ja jälgimist; (d) piiranguid ja nõudeid seoses mis tahes liiki isikuandmete töötlemisega.

Järgime regionaalseid ja kohalikke identiteedivargust või turvaintsidente käsitlevaid norme, nagu näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (GDPR). Rakendame sobivaid ning valdkonna parimatele tavadele ja tehnika tasemele vastavaid tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid (kindlaid infoturbe protsesse ja kontrole) kaitsmaks andmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku (sh kustutamise), muutmise (sh rikkumise), ebaseadusliku avalikustamise, kasutamise või juurdepääsu ning igasuguse muu võimaliku ebaseadusliku isikuandmete töötlemise eest. Meetmed hõlmavad muuhulgas töötajate koolitamist infoturbe ja tugeva IT-kontrolli alal ning andmete (mitte)edastamist kolmandatesse riikidesse ilma nõutavaid kaitseid rakendamata.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Poolte poolt lepingute täitmise käigus rakendatud uutele intellektuaalse tegevuse tulemitele (teostele) tekivad autoriõigused rakendajal ning õigused olemasolevale intellektuaalsele omandile säilivad omanikul ja litsentseeritud kasutajal. Eelkõige on sellisteks teosteks metodoloogilised lahendused, süsteemide ülesehitus lahendustele ja nõustamislahendustele, mida kasutatakse teenuste osutamisel, samuti asjatundjate arvamused.

Teose kasutamiseks anname kliendile lihtlitsentsi, piiritledes eesmärgi, mille jaoks on kasutajal õigus teost kasutada (piiratud lihtlitsents). Kasutajal ei ole teose kasutusõigust muus osas, kui oleme sellel konkreetsel juhul määranud. Muu kasutamine tuleb meiega eraldi kirjalikult kooskõlastada.

Kui kasutaja kasutab teost muul viisil kui antud litsentsi järgi lubatud, on poolel õigus nõuda kasutaja poolt teose õigusvastase kasutamise teenitud tulu väljaandmist, leppetrahvi tasumist summas 25 000 eurot ja seda ületava kahju hüvitamist.

KINNITUSED

Eetilise käitumise juhise nõuetele vastavuse jälgimine on iga osapoole kohustus. BDO Eesti jätab endale õiguse asjakohaselt reageerida kõikidele mittevastavuse juhtumitele, millest ta saab teada.

Töötaja, kliendi või koostööpartneri tegevuste või käitumise mittevastavus eetilise käitumise juhise nõuetele võib kaasa tuua kohese koostöö peatamise ja/või lepingu lõpetamise BDO Eesti poolt arvestamata muudeks juhtudeks kehtivaid etteteatamistähtaegu.

Eetilise käitumise juhise nõuete tegelikest või kahtlustatavatest rikkumistest tuleb teatada aadressil riskmanagement@bdo.ee.

BDO Eestiga töö- või ärisuhtesse astudes, asjakohase põhilepingu allkirjastamisega, kinnitavad põhilepingu Pooled, et on BDO Eesti Eetilise Käitumise Juhise sisuga tutvunud, nende õigused ja kohustused on arusaadavad ning nad kohustuvad võetud kohustusi täitma.